

ÉÉN
STERK
SOCIAAL
DUURZAAM
LIMBURG

Jean-Paul Peuskens

De Provincie moet vooral dichtbij de Limburgers blijven communiceren. We exporteren **ons fiere Limburggevoel**, zodat de mensen dit gevoel zelf willen komen beleven. We zetten verder in op fietsen en een **veilige mobiliteit voor iedereen**, zeker de zwakkere weggebruikers. **Onze jeugd** is onze toekomst. **Een goede opleiding** voor alle Limburgse jongeren, ongeacht hun achtergrond, is dan ook onze voorname bekommernis.

BELEIDSDOMEIN: Informatie en Communicatie**1 WE COMMUNICEREN DICHTBIJ DE LIMBURGER**

De recente commotie rond het al dan niet verdwijnen van de regionale werking van Radio 2 maakte het nog maar eens duidelijk. Communiceren dichtbij de mensen is belangrijk. Dat geldt zeker ook voor de Provincie Limburg, met een toegankelijk bestuur, dichtbij de mensen.

Met een strategisch gekozen crossmediale mediamix, waarbij we inzetten op online (limburg.be, extranet lokale besturen...), Fan van Limburg op TVL en de Weekkrant, bereikt de Provincie Limburg een maximaal aantal Limburgers. Bij de samenstelling van de mediamix besteden we bijzondere aandacht aan een breed bereik gekoppeld aan gratis beschikbaarheid. Ook de lopende samenwerking met tal van gemeenten om nieuws van de provincie te verspreiden via de gemeentelijke infobladen past in deze strategie om de Limburgers laagdrempelig te informeren en te betrekken bij het provinciaal beleid.

2 INTERNE COMMUNICATIE ALS BASIS VOOR EEN GOEDE DIENSTVERLENING

Interne communicatie is belangrijk voor een kwaliteitsvolle dienstverlening. De communicatiedienst speelt daarbij een belangrijke rol, onder andere als coördinator van het intranet. De interactiviteit van het systeem maakt van het intranet een sterk informatiekanaal maar tegelijk ook een werkinstrument in de breedste zin van het woord.

In het kader van de interne communicatie worden ook regelmatig themagebonden initiatieven genomen, die inspelen op de actualiteit.

3 LIMBURG, HIER GROEIEN IDEEËN

De regiomarketing van de Provincie werkt op drie domeinen: leefkwaliteit, economie en toerisme. Deze drie domeinen versterken elkaar en bepalen de uitstraling van onze regio. Centraal in de regiomarketing van onze provincie staat het begrip “ruimte”: ruimte om te wonen, ruimte voor bedrijven en ruimte voor bezoekers. Als baseline voor onze regiomarketing hanteren we ook in 2016 “Limburg, hier groeien ideeën”.

De voorbije jaren lag de focus van de regiomarketingcampagnes vooral op Vlaanderen en op de aangrenzende regio’s. Dat blijft ook in 2016 een belangrijke focus, maar we spelen ook in op nieuwe opportuniteiten in samenwerking met “Locate in Limburg”.

Krachten bundelen schept nieuwe mogelijkheden in binnen- en buitenland om Limburg neer te zetten als ideale ruimte in het hart van de Euregio om te investeren. In juni 2015 sloot de provincie Limburg een samenwerkingsovereenkomst met de Chinese provincie Guangdong. Deze samenwerkingsovereenkomst is een belangrijke sleutel om Limburg als uitvalsbasis voor Europa te promoten.

4 FIERE LIMBURGERS IN EEN STERKER LIMBURG

Het succes van regiomarketing wordt mede bepaald door de verbondenheid van de inwoners met hun eigen regio. Onafhankelijk onderzoek via Het Belang van Limburg begin 2015 wees het al uit: Limburgers zijn fier op hun regio. Dat versterkt Limburg!

Daarom blijven we ook in 2016 inzetten op het Limburgsymbool. Onderzoek bevestigt dat een grote meerderheid van de Limburgers dit symbool wil gebruiken om hun Limburggevoel te tonen. Het symbool helpt om van Limburgers ambassadeurs te maken van hun eigen regio en slaat dus een brug tussen het Limburggevoel en de Limburgse regiomarketing.

BELEIDSDOMEIN: **Mobiliteit**

1 INVESTEREN IN SNELLE FIETSVERBINDINGEN

De Limburgse gemeenten kunnen vanaf 2016 rekenen op een subsidie van 100 % voor de aanleg van een onderdeel van een fietssnelweg op hun grondgebied. Fietssnelwegen zijn fietspaden voor langeafstandsverkeer, die zoveel mogelijk afgescheiden zijn van het autoverkeer en dus de veiligheid en het comfort voor de fietsers te verhogen. Ze zijn in de eerste plaats bedoeld voor woon-werkverplaatsingen maar bieden ook voor het schoolverkeer en voor recreatief gebruik heel wat voordelen. Verschillende onderdelen van onze Limburgse fietssnelwegen maken trouwens vandaag al deel uit van ons toeristisch fietsroutenetwerk. De Provincie werkt samen met de andere Vlaamse provincies om te zorgen voor een uniforme herkenbaarheid van fietssnelwegen in heel Vlaanderen.

Ook door het toenemend gebruik van elektrische fietsen zowel voor het woon-werkverkeer als recreatief neemt het langeafstandsfietsen toe. Dus wordt ook de vraag naar snelle fietsverbindingen groter.

2 EEN TESTKARAVAN VOOR BEDRIJVEN

Als we het gebruik van de fiets voor het woon-werkverkeer willen stimuleren, volstaat het niet om alleen in te zetten op het verbeteren van de fietsinfrastructuur. Meer dan 30 % van de Vlamingen woont op minder dan 7,5 kilometer van het werk. En de meeste verplaatsingen zijn korter dan 15 kilometer. Bij zulke afstanden is men met de fiets vaak sneller dan met de auto of het openbaar vervoer. Naast infrastructuur moeten we daarom blijven inzetten op sensibilisering.

Vanaf 2016 zal de provincie Limburg bedrijven, die inzetten op duurzaam woon-werkverkeer, ondersteunen met een zogenaamde testkaravaan. Deze testkaravaan verwijst naar de brede waaier aan vervoermiddelen die de werknemers van de ingeschreven bedrijven gedurende een aantal weken gratis kunnen proberen voor hun woon-werkverkeer. De testkaravaan bestaat uit klassieke fietsen, elektrische fietsen, vouwfietsen, bakfietsen, en fietskarren. De testkaravaan gaat echter verder dan enkel de fiets, met probeerpassen voor de trein, bus, Blue Bike en carpoolpromotie. Of een combinatie van verschillende vervoerswijzen. De coördinatie van de testkaravaan verloopt via Mobidesk Limburg, het provinciaal aanspreekpunt rond mobiliteit voor bedrijven.

Bij Mobidesk Limburg werken we verder aan de uitbreiding van ons ledenbestand van bedrijven en gemeenten en bieden we begeleiding op maat, al dan niet in het kader van Pendelfondsprojecten.

3 WE PAKKEN VERVOERSARMOEDE AAN

Eind 2015 werd de studie Vervoersarmoede opgestart. Deze studie zoomt in op de relatie tussen vervoersarmoede en (kansen op) de arbeidsmarkt. Meten is weten. Door een duidelijk zicht te krijgen op de ernst, de omvang, de “slachtoffers” en de oorzaken van de problematiek in onze provincie, kan in de volgende fase een actieplan opgesteld worden met beleidssuggesties voor de provincie en de lokale besturen.

4 MOBILITEITSKANSEN VOOR PERSONEN MET EEN BEPERKING

De Provincie investeert in de mobiliteitskansen voor personen met een beperking. Het voorbije jaar maakten maar liefst 1 334 Limburgers met een beperking gebruik van de Mobiliteitscentrale voor Aangepast Vervoer (MAV).

De cijfers van MAV Limburg tonen aan dat een mobiliteitsbeleid op maat van de provincie én op maat van de gebruikers absoluut zinvol en doeltreffend is. Onze medewerkers realiseerden in 2015 al meer dan 15.000 specifieke vervoersritten voor deze Limburgers, een cijfer dat meteen de noodzaak van een vervoersnetwerk op maat van elke Limburger aantoont.

5 WE ZETTEN IN OP SENSIBILISERING EN PREVENTIE

De verplaatsing naar school is één van de meest gedane verplaatsingen. Uit bezorgdheid om hun veiligheid brengen (groot)ouders hun kinderen vaak met de auto naar school. Maar hierdoor verdwijnt het gevaar niet. Meer dan de helft van de kinderen die gewond of gedood raken in het verkeer, zijn immers autopassagier! Bovendien: hoe meer kinderen met de wagen naar school worden gebracht, hoe gevaarlijker de schoolroute ook wordt voor de kinderen die te voet of met de fiets naar school gaan.

Vanaf 2016 willen we op het vlak van (woon-)schoolverkeer en verkeerseducatie nog meer naar buiten treden en fungeren als provinciaal aanspreekpunt en coördinator voor de Limburgse onderwijsinstellingen. Wij ondersteunen scholen bij het uitwerken van een programma of leerlijn verkeerseducatie. Zoals in Vlaams-Brabant, bieden we leerkrachten twee keer per schooljaar een magazine aan, waarin we verkeers- en mobiliteitsacties in de kijker zetten en uitneembaar lesmateriaal aanbieden om te werken rond verkeer en mobiliteit. Via de Mobitool proberen we de doelstellingen te koppelen aan vastgestelde situaties en aan acties en projecten. Dit combineren we met financiële ondersteuning via de Mobilim-subsidies.

Succesvolle projecten op het vlak van sensibilisering en preventie, zoals de fuibussen en de opleiding voor gemachtigde opzichters, blijven doorlopen.

6 TRAGE WEGEN OPNIEUW OP DE KAART ZETTEN

Onze Limburgse gemeenten tellen heel wat wegjes die gebruikt worden door voetgangers en fietsers. Deze “trage wegen” hebben vaak een lange geschiedenis. Na de Tweede Wereldoorlog raakten veel van die trage wegen in onbruik. Maar sinds enkele jaren neemt de waardering voor buurt- en voetwegen weer toe. Ze spelen immers een belangrijke rol voor recreatieve uitstapjes en voor verplaatsingen naar werk, school of winkel.

Heel wat gemeenten maken werk van hun buurt- en voetwegennetwerk. Ze (her)openen wegjes, zorgen voor een goed onderhoudsplan en bouwen een buurt- en voetwegenbeleid uit. De Provincie helpt hen daarbij.

In 2016 geven we verder vorm aan het provinciale tragewegenbeleid, met de uitvoering van het nieuw subsidiereglement voor de ondersteuning van gemeenten die werk willen maken van een lokaal beleid rond buurt- en tragewegennetwerken. De dienst investeert zowel in vormingsmomenten als in het beantwoorden van vragen van individuele gemeenten. Tot slot willen we ook inzetten op communicatie en een jaarlijks provinciaal evenement om trage wegen ook bij de burgers beter bekend te maken. Door trage wegen op de (politieke) agenda te zetten, willen we het vanzelfsprekend maken voor de lokale besturen om hieraan te werken.

BELEIDSDOMEIN: **Jeugd**

De Provincie zal de kwaliteit in het jeugdbeleid blijven bewaken. Deze zomer besliste de Vlaamse Regering dat eind 2016 de provincies definitief hun werking op het vlak van jeugdbeleid moeten overdragen aan Vlaanderen en/of de gemeenten.

De Provincie Limburg heeft in het verleden steeds een pioniersrol gespeeld in het jeugdbeleid. Daar zijn we best fier op. In dit laatste jaar kiezen we noodgedwongen voor kwaliteitsbewaking: de bestaande subsidiereglementen ter ondersteuning van jeugdinitiatieven en jeugdwerk worden verder gezet, de provinciale jeugddienst blijft zich als aanspreekpunt ten dienste stellen van wie lokaal betrokken is bij het jeugdbeleid en de samenwerking met de Regenboog, CMGJ en LISS ter ondersteuning van maatschappelijk kwetsbare jongeren wordt verder gezet.

BELEIDSDOMEIN: **Onderwijs**

De ontwikkeling van de talenten van onze jongeren zijn van groot belang voor de verdere toekomst van onze provincie. Om onze regio te versterken en weerbaarder te maken hebben we goed opgeleide jongeren nodig. Daar moeten we op inzetten, want alle jongeren moeten de kans krijgen om zich te kunnen ontwikkelen en te bouwen aan hun toekomst, ongeacht hun achtergrond of hun talenten. De Provincie blijft dus inzetten op gelijke kansen in het onderwijs.

Het flankerend onderwijsbeleid zet daarom in op de uitbouw van sterke samenwerkingsverbanden tussen de vele partners die in het onderwijs of samen met het onderwijs de ontwikkeling van dit talent bevorderen. Deze samenwerking is er een over de onderwijskoepels heen. Dit is uniek in Vlaanderen. Maar ook de samenwerking met de lokale besturen is absoluut noodzakelijk. De Provincie vertaalt immers het Vlaams beleid naar het regionaal niveau, rekening houdend met de identiteit en problemen die in de regio's gelden. Niet alle gemeenten hebben dezelfde slagkracht of hebben de mogelijkheid om projecten op te zetten die anticiperen op vaak delicate en ingewikkelde problemen die zich in onze provincie voordoen. De provincie tracht hier de krachten te bundelen en te ondersteunen door de juiste partners rond de tafel te brengen en een gezamenlijke aanpak te stimuleren, zodat, op een aan de noden aangepaste manier, geanticipeerd kan worden op de problematiek en dat versnippering vermeden kan worden.

1 DE ONGEKWALIFICEERDE UITSTROOM TERUGDRINGEN

“Wie helemaal geen diploma of eindgetuigschrift behaalde is nog steeds het slechtst af en heeft ook de meeste kans om na 1 jaar nog geen enkele werkervaring te hebben.”

(Schoolverlaterstudie van de VDAB - 2015).

1.1 DE JUISTE STUDIEKEUZE MAKEN

Een van de belangrijkste doelstellingen voor Steunpunt Onderwijs is het terugdringen van de ongekwalificeerde uitstroom. Een zeer complexe problematiek aangezien tal van oorzaken aan de basis kunnen liggen van de keuze van jongeren om vroegtijdig de school te verlaten.

Het maken van de juiste studiekeuze speelt hierin een erg belangrijke rol. Maar al te vaak wordt de studiekeuze niet prioritair bepaald door de interesses en talenten van de jongeren, maar wegen praktische en omgevingsfactoren door in de keuze. Jongeren die zich goed voelen

bij wat ze doen en dit graag doen zijn ook vaak meer gemotiveerd om hun schoolloopbaan af te ronden en een diploma te behalen.

Jongeren moeten daarom ook kansen krijgen om hun talenten te ontdekken op een zo jong mogelijke leeftijd zodat ze ook de juiste keuze kunnen maken. Steunpunt Onderwijs zet daarom specifiek in op meer technische kennis in het basisonderwijs. Ondanks het feit dat zwaar wordt ingezet op STEM is het aanbod techniek in de lagere schoolklassen nog te weinig of zelfs niet aanwezig. Via projecten als Ontdek Techniek Talent trachten we leerkrachten extra vorming te geven zodat ze techniek in hun lessen brengen, kunnen onderrichten en evalueren volgens de STEM-kaart. Dit maakt dat jongeren ook hun talenten voor techniek al op jongere leeftijd kunnen ontdekken en zo bewuster voor techniek zullen kiezen in hun verdere schoolloopbaan.

Naast het versterken van techniek in het lager onderwijs wordt ook nauw samengewerkt met de CLB's, de partner wanneer het gaat om studiekeuze en studieloopbaan. Een samenwerkingsovereenkomst, netoverschrijdend, met de CLB's moet ertoe leiden dat de studiekeuze voor bijvoorbeeld jongeren uit het beroeps en technisch onderwijs een zeker proces vormt binnen hun opleiding, dan wel een momentum van keuze.

1.2 DE AFSTAND TUSSEN ONDERWIJS EN ARBEIDSMARKT VERKLEINEN

De koppeling van de competenties en het welzijn van de jongeren aan de verwachtingen van de arbeidsmarkt en aan de leerdoelen van het onderwijs, is eveneens een belangrijk actiepoint waarop Steunpunt Onderwijs sterk inzet. In een eerste fase richt het zich hier vooral naar jongeren van het deeltijds onderwijs. Helaas is er niet altijd een warme overdracht tussen het onderwijs en het arbeidsveld, ondanks de vele tools die elke partner ontwikkelt vanuit zijn oogpunt.

Door een nauwe samenwerking tussen partners als VDAB, CLB's en de verschillende scholen wordt gewerkt aan een vertaling van de verschillende tools naar het onderwijs. Het gaat erom dat de competenties en attitudes die verwacht worden van de arbeidsmarkt vaak vanuit een totaal ander kader worden aangeleerd binnen het onderwijs. Hieruit blijkt dat er absoluut nood is om onderwijs en arbeid nauwer op elkaar af te stemmen en samen te doen werken, om zo te komen tot een vloeiend traject vanuit het onderwijs naar de arbeidsmarkt.

2 SALK VOOR MEER KANSEN

Uit het SALK-rapport bleek dat in Limburg heel wat jongeren minder kansen hebben, vanwege hun taalachterstand, de moeilijke situatie thuis... Uitgaande van deze problemen heeft steunpunt onderwijs verschillende acties opgezet om hieraan tegemoet te komen.

Eenzijds wordt ingezet op een traject waarbij de verschillende aanbieders van de lerarenopleiding, zijnde de Limburgse Hogescholen, Universiteit en een aantal CVO's, werken aan het

versterken van hun leerkrachten om de omgang met de problemen waarmee heel wat Limburgse kwetsbare jongeren kampen te verbeteren. Hiervoor stellen ze elk een specifiek plan op dat doordringt tot in het DNA van de curricula. Hiervoor wordt samengewerkt met ervaringsdeskundigen armoede, maar ook academici die zich buigen over hoe we hier structureel aan kunnen werken.

Maar het project beperkt zich niet tot leerkrachten in opleiding. In een tweede fase wordt overgegaan naar leerkrachten die reeds werkzaam zijn in het onderwijs. Ook zij hebben vaak nood aan ondersteuning bij de omgang met jongeren die kampen met moeilijkheden.

Een tweede actie die tegemoet komt aan de bevindingen die in het Salk-rapport werden aangegeven is de taalachterstand. Vaak is dit een oorzaak waarom jongeren ongekwalificeerd uitstromen, foute studiekeuzes maken of niet terecht kunnen op de arbeidsmarkt. Steunpunt Onderwijs werkte een subsidiereglement uit waarop lokale besturen, scholen en andere betrokkenen een beroep kunnen doen om extra taalinitiatieven op te zetten voor schoolgaande jongeren.

3 DE PROVINCIE BIEDT KWALITATIEF EN COMPLEMENTAIR ONDERWIJS AAN

Het Provinciaal en Stedelijk Onderwijs Limburg (SGPSOL) heeft 11 provinciale en 2 stedelijke scholen (gemeente Dilsen-Stokkem). Het leerlingenaantal blijft er stabiel en schommelt rond de 330 leerlingen in het basisonderwijs, 6 000 leerlingen in het secundair onderwijs en 10 000 in het volwassenenonderwijs.

3.1 LEERLINGENAANTALLEN

Sinds 2003 gaat het aantal geboorten in Limburg gestadig omhoog en bereikte zijn piek in 2010. Deze trend vertaalt zich uiteraard in een aantal tendensen in leerlingenaantallen. Zo stijgen het aantal kinderen in het kleuter en lager onderwijs, en zijn de cijfers voor het secundair onderwijs dalend. Verwacht wordt dat hier ook in de nabije toekomst een kentering en dus een stijging zal plaatsvinden.

Het leerlingenaantal van de scholen uit onze scholengroep blijft nagenoeg stabiel.

Het provinciaal secundair onderwijs staat bekend om haar breed aanbod aan technisch onderwijs, waarin het beter scoort dan het Vlaams gemiddelde in leerlingenaantal. Ook dit jaar zet deze trend zich voort.

3.2 VOLWASSENENONDERWIJS

De HBO5 opleidingen binnen het volwassenenonderwijs winnen aan belang. Deze opleidingen vormen de brug tussen het middelbaar, tso, se-n-se en de bachelor opleidingen. Binnen deze opleidingen gaat bijzonder veel aandacht naar praktijkervaring en begeleiding op de werkvloer, waardoor de tewerkstellingsgraad van gediplomeerden binnen dit systeem erg hoog ligt. Dit schooljaar startte PCVO Limburg met de opleiding winkelmanagement, een richting die tegemoet komt aan de noden van de arbeidsmarkt. Het aantal inschrijvingen lag dubbel zo hoog dan de oorspronkelijk voorziene capaciteit. Daarom werd ingezet op extra ondersteuning.

3.3 CENTRA VOOR LEERLINGENBEGELEIDING.

Het provinciaal centrum voor leerlingenbegeleiding staat jaarlijks in voor de begeleiding van duizenden jongeren. De implementatie van het M-decreet vormt een van de belangrijkste uitdagingen voor het CLB.